
**ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ
ТИЗИМИНИ
ЭКСПЛУАТАЦИЯ
ҚИЛИШДА ХАВФСИЗЛИК**

№	Ишлаб чиқариш жараёнлари номи	Ишлаб чиқариш хавфи	Ишлаб чиқариш зарари	Ёнгин хавфи
1	<p>Сузориш тизимларини тозалаш.</p> <p>А) механизатсиялар билан тозалаш;</p> <p>б) қўл кучи билан тозалаш;</p> <p>в) кимёвий усул билан тозалаш</p>	<p>Грунтнинг нураши, механизмнинг аздарилиши ёки силтаниши. Сирпаниб кетиш, чанг, нафас олиш ва кўриниш ёмонлашиши, жароҳатланиши.</p> <p>Заҳарли моддаларнинг сачраб кетиши.</p>	<p>Шовқин, титраш, қуёш нури радиацияси кучли таъсири.</p> <p>Заҳарланиш куйиши.</p> <p>Нафас йўлларининг касалланиши жароҳатланиши.</p>	ЁММ

№	<i>Ишлаб чиқариш жараёнлари номи</i>	<i>Ишлаб чиқариш хавфи</i>	<i>Ишлаб чиқариш зарари</i>	<i>Ёнги н хавф и</i>
1	<i>Тизим ва иншоотларда назорат ишларини олиб бориш</i>	<i>Чўкиш, синиш, бузилиш ва тушиб кетиш.</i>	<i>Қуёш нури радиациясининг кучли таъсири.</i>	

<i>№</i>	<i>Ишлаб чиқариш жараёнлари номи</i>	<i>Ишлаб чиқариш хавфи</i>	<i>Ишлаб чиқариш зарари</i>	<i>Ёнгин хавфи</i>
<i>1</i>	<i>Сув ўлчаш ишини олиб бориш.</i>	<i>Сувга қулаш, оқиб кетиш жароҳатланиш.</i>	<i>Қуёш нури радиациянинг кучли таъсири.</i>	

<i>№</i>	<i>Ишлаб чиқариш жараёнлари номи</i>	<i>Ишлаб чиқариш хавфи</i>	<i>Ишлаб чиқариш зарари</i>	<i>Ёнги н хавф и</i>
1	<i>Иншоотларни таъмирлаш.</i>	<i>Кучли шамол есиши, чанг, ёгингарчилиги бўлиши.</i>	<i>Юқори қуёш радиация, нафас йўлининг касалланиши .</i>	

<i>№</i>	<i>Ишлаб чиқариш жараёнлари номи</i>	<i>Ишлаб чиқариш хавфи</i>	<i>Ишлаб чиқариш зарари</i>	<i>Ёнги</i>
				<i>н хавфи</i>
<i>1</i>	<i>Чиқинди ва оқизикларга тозалашларга.</i>	<i>Сувга қулаш, оқиб кетиш жароҳатланиш.</i>	<i>Қуёш радиациясидан таъсирланиш.</i>	

<i>№</i>	<i>Ишлаб чиқариш жараёнлари номи</i>	<i>Ишлаб чиқариш хавфи</i>	<i>Ишлаб чиқариш зарари</i>	<i>Ўнги н хавф и</i>
1	<p><i>Электр энергиясидан фойдаланиш бошқалар.</i></p> <p><i>ва</i></p>	<p><i>Электр симларнинг очик бўлиши, симларга тегиб кетиши.</i></p> <p><i>Электрдан жароҳатланиши</i></p>	<p><i>Ҳаёт учун хавфли бўлган моддаларининг таъсири, касб касаллари.</i></p>	

№	Хавф турлари	Сабаблари	Оқибатлар и	Олдини олиш чоралари
1	Траншеядаги тупроқнинг емирилиши	Тупроқ таркиби, кам бўлгандан механик таркиби, қумлоқ тупроқлар, мустаҳкамлигининг ўзгариши	Тупроқ бўлиб қолиши	Иложли борича деворларини ишлаб зичлаш керак. Буларни тупроқ турига ва намлигига қараб қилинади. Буни қилиш мумкин бўлмаган жойларда ён деворларни узунлиги бўйича мустаҳкамлаб чиқиш керак, агар бир метрдан чуқур бўлса; кучсиз тупроқларда вертикал тўсиқлари билан қоплаш; ҳимоя воситалари ёки экранлар тагидаги ишлар тўсиқлар маҳкамланмаган ҳолдагина хавфсиз ҳисобланади.

<i>№</i>	<i>Хавф турлари</i>	<i>Сабаблари</i>	<i>Оқибатлари</i>	<i>Олдини олиш чоралари</i>
1	<p><i>Траншея ён томонларига юк туширилган да: материаллар ёки ускуналар траншея ён томонига тахлаб қўйилганда</i></p>	<p><i>Жароҳатланишнинг ҳар хил турлари</i></p>		<p><i>Етарли кенгликда траншея ёнларида махсус жой қолдириш. Тупроқ иншоотларига транспорт воситаларининг яқинланишини белгилар билан таъқиқлаб қўйилади</i></p>

<i>№</i>	<i>Хавф турлари</i>	<i>Сабаблари</i>	<i>Оқибатлари</i>	<i>Олдини олиш чоралари</i>
<i>1</i>	<i>Ишлаётган иншоотларда</i>	<i>Сув босганда намликнинг ошиб кетиши туфайли деворларнинг чўкиши ҳосил бўлади. Иншоотнинг бузилиши хавфи тугилади, жароҳатланиши содир бўлиши эҳтимоли пайдо бўлади.</i>		<i>Сув босган жойларини тез сувларини олиш керак. Олинган сувни иложи борича узоқроққа ташлаш керак.</i>

<i>№</i>	<i>Хавф турлари</i>	<i>Сабаблари</i>	<i>Оқибатлари</i>	<i>Олдини олиш чоралари</i>
<i>1</i>	<i>Оғир машина ва ускуналарнинг ишлаши тугайли ҳосил бўлган тебраниш</i>			<i>Бундай машиналарнинг траншеяга яқин жойларда ишлашига йўл қўймаслик керак</i>